

РЕШЕНИЕ

№ 9537

гр. София, 10.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в публично заседание на 26.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **13476** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД срещу Заповед № 755/04.07.2024г. на председателя на Комисията за защита на потребителите /КЗП/, с която на основание чл.68л, ал.1 вр. чл.68в, вр. чл.68д, ал.2, т.2, предл.5-то вр. ал.1, вр. чл.68г, ал.4 от Закона за защита на потребителите /ЗЗП/ на оспорващото дружество е забранено при упражняване на търговската си дейност да прилага нелоялна заблуждаваща търговска практика по см. на чл.68д, ал.2, т.2, предл.5-то вр. ал.1 ЗЗП като предоставя чрез етикет, поставен пред предлаганата за продажба стока невярна информация за състава на стоката.

Жалбоподателят моли за отмяната на оспорената заповед като незаконосъобразна – издадена при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон и в несъответствие с целта му. Като нарушение на производствените правила жалбоподателят определя обстоятелството, че не е уведомен за образуваното административно производство по издаване на оспорената заповед по реда на чл.26, ал.1 АПК. По този начин дружеството било лишено от възможността да упражни процесуалните си права по чл.34, ал.3, чл.35 и чл.36 АПК. С оглед невъзможността на дружеството да вземе участие в административното производство актът бил издаден при неизяснена фактическа обстановка. Отделно от това към датата на издаване на заповедта не била налице твърдяната нелоялна практика и съответно приложената принудителна административна мярка се явявала безпредметна.

По отношение приложението на материалния закон се посочва, че има съществено противоречие

между мотивите на акта и диспозитива му, което от своя страна води до невъзможност за упражняване на правото на защита в пълен обем. От описаното в мотивите не ставало ясно коя от двете форми на нелоялната заблуждаваща търговска практика се забранява на търговеца да прилага – предоставянето на невярна информация или непредоставянето на съществена информация, които са две различни хипотези. На следващо място административният орган счел, че дружеството използва заблуждаваща нелоялна търговска практика, тъй като не предоставило съществена информация, необходима на средния потребител, което действие може да доведе до вземане на търговско решение, което иначе средният потребител не би взел, а именно не била предоставена информация относно това, че скарите, които са изложени за продажба всъщност не представляват скарите, а сурими – 80% месо от бяла риба. С оглед разпоредбите на Директива 2005/29/ЕО по отношение дефинирането на понятието „среден потребител“ намира, че средният потребител не би могъл да бъде заблуден от изписаното наименование на стоката на нейния етикет, при положение, че на същия е посочен съставът на продукта.

На трето място посочва, че стоката се предлага за продажба с трайно залепен от производителя етикет, върху който е изписано „сурими форма на скарите мариновани“, което обстоятелство е констатирано от проверяващите. При положение, че на потребителя е предоставена информация за това, че продуктът е сурими форма, а именно състои се от 80% месо от бяла риба, счита за неправилен извода на административния орган за наличие на заблуждаваща нелоялна търговска практика, изразяваща се в предоставяне на невярна информация за състава на стоката.

На последно място посочва, че наименованието на стоката на ценовия етикет се генерира автоматично от ценовата листа на доставчика. В случая в договора за доставка продуктът бил вписан като „С. с форма на скарите мариновани“, а в ценовата листа – „С. скарите мариновани“. Вследствие на това на ценовия етикет излизала информация „С. скарите мариновани, 250 [населено място] за килограм 25,96 лева, цена за опаковка от 250 гр. – 6,49 лева“. След извършване на проверката на 16.02.2023г. още в същия ден така посоченото несъответствие било отстранено и наименованието на стоката променено на „С. форма на скарите мариновани“, а на 21.02.2024г. наименованието било променено на „С. с форма на скарите мариновани“. Следователно към датата на издаване на заповедта – 04.07.2024г., не било налице основание за издаване на приложената ПАМ, тъй като нейният характер е преустановителен, а в случая нарушението е отстранено преди това.

Въз основа на горното е направено искане за отмяна на оспорения акт и присъждане на направените по производството разноски. Така направеното искане в съдебно заседание се поддържа чрез юр.К..

Ответникът по оспорването, чрез юр.А. в съдебно заседание, моли за отхвърляне на жалбата като неоснователна. В случая оспорващото дружество предоставяло чрез етикет, поставен пред предлаганата за продажба стока невярна информация за състава на стоката. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, като се запозна с изложеното в жалбата, становището на ответника и приложените по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

На 16.02.2023г. в търговски обект на оспорващото дружество, находящ се в [населено място], [улица], била извършена проверка от служители на КЗП – Регионална дирекция С., за резултатите от която е съставен Констатилен протокол № К-2755365/16.02.2023г. Видно от него, проверката е извършена съвместно със служители на НАП и БАБХ с цел проверка етикетирания на

хранителните стоки. Извършена е контролна покупка на стоки /преди легитимацията на служителите/, в т.ч. на „...сурими – форма на скариди...“ – КП, стр.2-ра. По отношение на този продукт е посочено, че е с описание по етикет „С. скариди мариновани“, 250 [населено място] с цена за килограм 25,96 лева и цена за 250 гр. 6,49 лева. Върху опаковката, в която е поставен продуктът, е поставен етикет със следната информация: „С. форма на скариди – мариновани“. Посочено е, че начинът, по който е изписан етикетът, чрез който продуктът е изложен за продажба е с неточно и невярно съдържание – „С. скариди мариновани“. По този начин според проверяващите, думата „сурими“ в съдържанието на етикета може да се тълкува като име на скарида, която е маринована, а от информацията на етикета, поставен върху опаковката на стоката се установява, че то е „сурими 80% /вода, сурими база/, месо от бяла риба, захар, стабилизатори“. Етикетът, поставен от търговеца, проверяващите приели, че има невярно и подвеждащо съдържание, защото сурими не е име на скарида, а е продукт сурими с форма, наподобяваща скарида.

С оглед установеното на жалбоподателя е предоставена възможност до 09.03.2023г. да депозира документи за произхода на стоката и справка за продажбите за периода от 01.12.2022г. до 31.01.2023г.

Преписката е разгледана на заседание на КЗП, проведено на 31.05.2024г. – повече от една година след извършване на проверката, като видно от представеното извлечение от Протокол № 11 комисията приела, че разликата в наименованието на продукта, изписано на етикета, поставен от търговеца и този, поставен върху опаковката на продукта от производителя, представлява нелоялна търговска практика от вида заблуждаваща по см. на чл.68д, ал.2, т.2, предл.5-то ЗЗП.

Въз основа на решението на комисията ответникът издал оспорената в настоящото производство заповед, връчена на жалбоподателя на 31.07.2024г. Жалбата, по която е образувано настоящото производство е заведена при ответника на 14.08.2024г. и изпратена в съда на 23.12.2025г. – година и четири месеца след подаването ѝ.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, съдът обосновава следните правни изводи:

Жалбата е допустима - насочена е срещу индивидуален административен акт по смисъла на чл.21, ал.1 АПК, подлежащ на съдебен контрол, подадена е в преклузивния срок за оспорване и от активно легитимирано лице - адресат на акта, за което е налице правен интерес от оспорването поради неблагоприятното засягане на правната му сфера – създаване на конкретно задължение, а именно за предприемане на определени действия – в конкретния случай преустановяване на прилагана от оспорващото дружество търговска практика.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Като извърши на основание чл.168, ал.1 АПК проверка за законосъобразност на оспорения административен акт на основанията, сочени от оспорващия и служебно – на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Актът е издаден от компетентен административен орган – председателя на Комисията за защита на потребителите, като компетентността му произтича от разпоредбата на чл.68л, ал.1 ЗЗП, която предвижда, че когато Комисията за защита на потребителите установи, че търговската практика е нелоялна, председателят на комисията издава заповед, с която забранява прилагането ѝ.

Заповедта е издадена в предписаната от закона форма, доколкото разпоредбите на ЗЗП не предвиждат различни изисквания от установените в чл.59 АПК - актът е издаден в писмена форма, в него са посочени, както правните, така и фактическите основания за издаването му, което е предпоставка за упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на жалбоподателя да организира адекватно защитата си.

При постановяване на обжалвания административен акт не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и съответно да мотивират неговата отмяна. Вярно е, че по делото липсват доказателства жалбоподателят да е бил уведомен по реда на чл.26 АПК за образуваното административно производство, но това нарушение не следва да бъде квалифицирано като съществено, тъй като всички възражения, които той е могъл да направи в хода на административното производство, няма пречка да бъдат релевирани в настоящото. От друга страна административният орган не е установил факти, различни от описаните в констативния протокол, а препис от същия е връчен на жалбоподателя и видно от съдържанието му е прието, че посоченото описание на продукта би могло да подведе потребителя да закупи стоката.

Въпреки това преценката на фактите от административния орган е погрешна, което е довело до неправилно приложение на материалния закон.

Уредбата на нелоялните търговски практики се съдържа в Глава IV, раздел III /предишен раздел IV/ от Закона за защита на потребителите като българският закон възпроизвежда уредбата в Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11.05.2005г. относно нелоялните търговски практики към потребители на вътрешния пазар, наричана Директива за нелоялни търговски практики. Съгласно чл.4 ЗЗП търговецът е длъжен да предостави на потребителя, преди придобиването на стоката или ползването на услугата, подходяща информация, позволяваща му да направи своя избор, която включва всички характеристики на стоката или услугата, които трябва да му бъдат известни, включително датата, на която търговецът се задължава да достави стоките или да извърши услугата.

С императивната норма на чл.68в ЗЗП е въведена изрична забрана за прилагане на нелоялни търговски практики. В ал.4 на чл.68г ЗЗП е установено, че нелоялни са заблуждаващите и агресивните търговски практики. Заблуждаващата търговска практика е дефинирана в чл.68д, ал.1 ЗЗП – когато съдържа невярна информация и следователно е подвеждаща или когато по някакъв начин, включително чрез цялостното ѝ представяне, заблуждава или е в състояние да въведе в заблуждение средния потребител, дори и ако представената информация е фактически точна относно някое от обстоятелствата, посочени в ал.2, и има за резултат или е възможно да има за резултат вземането на търговско решение, което той не би взел без използването на търговската практика. Ал.2 дава подробно описание на изискванията, които следва да включва информацията, а ал.3 на с.р. допълва, че заблуждаваща е и „всяка търговска практика, която от целия ѝ фактически контекст и като се вземат предвид всички нейни характеристики и обстоятелства, води или е възможно да доведе средния потребител до вземането на търговско решение, което не би взел без използването на търговската практика.“.

Процесната заповед е издадена за нарушение на чл.68в, чл.68г, ал.4 и чл.68д, ал.2, т.2, предл.5-то ЗЗП – прилагане на заблуждаваща нелоялна търговска практика, изразяваща се в предоставяне чрез етикет, поставен пред предлаганата за продажба стока, на невярна информация за състава на стоката, вкл. и за „С. форма на скариди мариновани“.

Следва да се посочи изрично, че това наименование, според описаното в Констативния протокол, е изписано на етикета, поставен от производителя, а съгласно чл.9, ал.4 ЗЗП, търговецът няма право да отстранява или да променя етикета, маркировката или друга информация, дадена от производителя или вносителя, ако с това свое действие ще подведе потребителите.

В същото време, както в констативния протокол, така и в мотивите на оспорената заповед, се посочва, че жалбоподателят е извършил нарушение, тъй като е изписал на етикета, поставен от него пред стоката, наименование, различно от това, посочено от производителя върху „фабричния“ етикет на стоката. Това явно противоречие в мотивите на оспорената заповед

съставлява съществено процесуално нарушение, тъй като директно рефлектира върху правото на защита на адресата на акта – той е поставен невъзможност да разбере дали ПАМ е наложена заради негово действие, квалифицирано като нарушение на забраната за прилагане на нелоялна търговска практика или заради действия на трето лице – производителя на процесната стока, обозначил я на поставения от него върху опаковката етикет като „С. форма на скариди Мариновани“.

От друга страна ответникът приема, че информацията за продукта, изписана на етикета, поставен от производителя е вярна. Следователно релевантен за преценката за правилното приложение на материалния закон е отговорът на въпроса дали информацията на етикета на продукта за състава на стоката /по-точно наименованието му/, което е несъществено различно от това, изписано от жалбоподателя, е в състояние да въведе в заблуждение потребителите и съответно да промени икономическото им поведение.

Основният фактически състав на нелоялната търговска практика е разписан в чл.68г, ал.1 ЗЗП, съгласно която разпоредба търговска практика, от страна на търговец към потребител е нелоялна, ако противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и ако променя или е възможно да промени съществено икономическото поведение на средния потребител, когато засяга или към когото е насочена, или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители. Изведено от съдържанието на правната норма следва, че за да е налице нелоялна търговска практика се изисква кумулативното наличие на три предпоставки: да е налице търговска практика, свързана с предлагането на стоки и услуги; тази търговска практика да противоречи на изискването за добросъвестност и професионална компетентност и прилаганата търговска практика да променя или да е в състояние да промени съществено икономическото поведение на средния потребител или на средния член от групата потребители, когато търговската практика е насочена към определена група потребители.

Легални дефиниции на понятията търговска практика, добросъвестност и професионална компетентност и съществено изменение на икономическото поведение на потребителите са дадени в Допълнителните разпоредби на ЗЗП - § 13, т.23, т.28 и т.25. В закона не е дадена дефиниция на понятието „среден потребител“. Това е обективно понятие, което попада в обхвата на правните изводи на съда и не подлежи на доказване. Видно от възприетото в практиката на Съда на Европейския съюз /напр. дело C-562/15: Решение на Съда (втори състав) от 8 февруари 2017 г. (преюдициално запитване от Cour d'appel de Paris - Франция) - Carrefour Hypermarchés SAS/ITM Alimentaire International SASU, решения от 12 май 2011 г., Ving Sverige, C-122/10, EU:C:2011:299, т. 22, и от 26 октомври 2016 г., Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, т. 39) средният потребител е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като се отчитат обществените, културните и лингвистичните фактори. Или касае се за лице, което е достатъчно интелигентно и разполага с познания и опит да разбере значението на така поднесената информация.

Акцентът в конкретния случай, и в двете наименования, несъществено различни както се посочи - „С. с форма на скариди Мариновани“ и „С. скариди Мариновани“, е поставен върху „сурими“. С тази дума се обозначава японска техника за обработка на риба и буквално преведена означава „измита и смляна риба“. От полученото месо се изработват различни форми с добавки от други риби или морски дарове и подправки, като най-популярните форми са т.нар. „ролца от раци“ и скариди „сурими“, наподобяващи по форма и размер кралски скариди.

В случая процесната стока е обозначена като сурими, т.е. продукт от смляно месо от

бяла риба. Ето защо, добре информираният и сравнително наблюдателен потребител или т.нар. „среден потребител“ не би могъл да бъде въведен в заблуждение относно състава на процесната стока. Още повече, че той е изрично изписан на етикета, поставен от производителя. Също така, средният потребител е запознат с цените на пазара на дребно с хранителни стоки и за него ще е повече от ясно, че не може да закупи мариновани кралски скариди на обявената от търговеца цена от 25 лева за килограм, тъй като тази цена е значително по-ниска от обичайната.

По горните съображения съдът приема, че не е налице елемент от фактическия състав на нелоялната търговска практика, а именно прилаганата търговска практика да променя или да е в състояние да промени съществено икономическото поведение на средния потребител и той да вземе търговско решение за покупката на стоката, което не би взел без използването на тази практика. Както се посочи по-горе, елементите от фактическия състав следва да са налице кумулативно, което означава, че отсъствието на който и да е от тях обуславя извод за липса на извършено нарушение на забраната по чл.68в ЗЗП, а именно използването на нелоялни търговски практики. Липсата на извършено нарушение на посочената забрана обуславя извод за незаконосъобразност на оспорения акт, поради неправилно приложение на материалния закон.

На последно място съдът намира за основателно възражението на оспорващия, че приложената ПАМ е безпредметна.

В съответствие с чл.142 АПК, преценката за съответствието на административния акт с материалния закон се извършва към момента на издаването му. Прилагането на принудителна административна мярка става с индивидуален административен акт, а за да бъде материално законосъобразна е необходимо да са установени обстоятелствата, които подвеждат административната принуда към съответното правно основание. В случая мярката не е приложена към момента на установяване на констатираното нарушение, а в много по-късен момент – проверката е извършена на 16.02.2023г., а оспорената заповед е издадена на 04.07.2024г., без да е извършена проверка дали към този момент търговецът продължава да предлага стоката по същия начин, което би било основание за издаване на оспорената заповед с цел преустановяване на нарушението. Видно от приложеното към жалбата доказателство – извадка от търговска електронна система EVO, несъответствието между наименованието на стоката, посочено в етикета на търговеца и етикета на производителя е отстранено още към 21.02.2023г., поради което наложената мярка се явява без предмет. При липсата на доказателства за продължаване на нарушението и съществуването му към датата на издаване на заповедта, доказателствената тежест, за което е на ответника, следва да се приеме, че твърдението на жалбоподателя за преустановяването му е доказан. Последното от своя страна обуславя извод за незаконосъобразност на оспорената заповед поради наличие на основание за отмяна по чл.146, т.5 АПК – несъответствие с целта на закона. Забраната да се прилага нелоялна заблуждаваща търговска практика представлява преустановителна принудителна административна мярка, чието предназначение е да пресече, преустанови вече започнало и продължаващо правонарушение - в този см. Решение № 3451 от 08.03.2012 г. на ВАС по адм. д. № 11624/2011 г., VII отд.; Решение № 14499 от 03.12.2014 г. на ВАС по адм. д. № 6121/2014 г., VII отд. Когато такава заповед бъде издадена след преустановяването на нарушението, същата се явява без предмет, тъй като няма какво да бъде изпълнено.

По изложените съображения съдът намери оспорената заповед за незаконосъобразен

административен акт, който следва да бъде отменен.

При този изход на делото на ответника се следват разноски по производството в т.ч. за юрисконсултско възнаграждение, чийто размер следва да бъде определен на 102,26 евро, представляващи равностойността на 200 лева – минималният размер на юрисконсултското възнаграждение по административни дела без материален интерес, предвиден в чл.24 НЗПП, предвид липсата на фактическа и правна сложност на делото. Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.1 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД Заповед № 755/04.07.2024г. на председателя на Комисията за защита на потребителите.

ОСЪЖДА Комисията за защита на потребителите да заплати на „ФАНТАСТИКО ГРУП“ ООД, ЕИК[ЕИК], сумата в размер на 127,82 евро, представляваща разноски по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: